

การศึกษากระบวนการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้น
มัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมแข่งขันวงโยธวาทิต
ระดับนานาชาติ

เตมีย์ ทองไชร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยศิลป์
วิทยาลัยดุริยศิลป์

มหาวิทยาลัยพายัพ

พฤษภาคม 2556

ชื่อเรื่อง:

การศึกษากระบวนการเตรียมวงโยธวาทิต
ในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมแข่งขัน
วงโยธวาทิตระดับนานาชาติ

ผู้วิจัย:

เดมิย์ ทองไช้

ชื่อปริญญา:

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

ดร. ชัยพฤกษ์ เมฆธรา

วันที่อนุมัติ:

16 พฤษภาคม 2556

สถาบัน:

มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

1. ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์นพพร ด้านสกุล)

2. กรรมการ
(ดร. ชัยพฤกษ์ เมฆธรา)

3. กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพันธ์ วงษ์ดี)

สงวนลิขสิทธิ์ © เตมีย์ ทองไชร์
มหาวิทยาลัยพายัพ, 2556

PAYAP UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือและความกรุณาเป็นอย่างดีจากดร.ชัยพฤกษ์ เหมธรา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพันธ์ วงษ์ดี และอาจารย์จักรพันธ์ ชัยยะ คณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้พัฒนาความคิดแก้ไขปรับปรุงจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นพพร ด้านสกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ปากเปล่าที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติสุดา ศรีสุข ผู้ให้ความรู้ในการทำวิจัย และให้ความกรุณาชี้แนะความรู้ ให้คำปรึกษา ซึ่งทำให้สามารถสร้างเป็นเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจเครื่องมือวิจัย และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการวิจัย จนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือในการให้คำสัมภาษณ์ และการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ผู้ควบคุมวง ผู้ฝึกสอน และขอขอบคุณสมาชิกวงโยธวาทิตในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนสุนารีวิทยา โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย และโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และให้ข้อมูลด้วยความเต็มใจ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยดุริยศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดจนเป็นกำลังใจที่ดีสำหรับผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ สากกล สีบวงศ์ ที่ได้อบรมสั่งสอนความรู้เกี่ยวกับวงโยธวาทิต ในทุกๆด้านเป็นอย่างดีเสมอมา อีกทั้งยังเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมวงโยธวาทิตจวบจนกระทั่งทุกวันนี้

เตมีย์ ทองไข้ว

ชื่อเรื่อง:	การศึกษากระบวนการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมแข่งขันวงโยธวาทิตระดับนานาชาติ
ผู้จัดทำ:	เตมีย์ ทองไช้
หลักสูตร:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:	ดร. ชัยพฤกษ์ เมฆรา
วันที่อนุมัติผลงาน:	16 พฤษภาคม 2556
สถาบันการศึกษา:	มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
จำนวนหน้า:	93
คำสำคัญ:	วงโยธวาทิต/การวางแผนงบประมาณ/บุคลากร

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา รายการแข่งขัน WMC (และได้คะแนนรวมในการแข่งขันตั้งแต่ 85.00 คะแนนขึ้นไป ในปี พ.ศ.2552 ซึ่งเป็นปีล่าสุดที่ได้มีการจัดการแข่งขัน) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร 4 คน อาจารย์ผู้ควบคุมวง 4 คน นักดนตรีและนักแสดงประกอบภายในวงที่ได้เข้าร่วมแข่งขันในปี พ.ศ. 2552 และยังคงเป็นสมาชิกภายในวง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เฮนเดล (Darwin Hendel, 1977) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% จำนวน 83 คน จากประชากรทั้งหมด 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 ฉบับ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ผู้ควบคุมวง และนักเรียนวงโยธวาทิต ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านการจัดวางแผนดำเนินงานและแผนการฝึก มีการจัดทำแผนโครงการเพื่อเข้าแข่งขันล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี การวางแผนการฝึกจะไม่มีตารางการฝึกซ้อมที่ตายตัว ใช้การปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา que เห็นว่ามีความเหมาะสม
2. ด้านการคัดเลือกนักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ มีการรับสองวิธีการด้วยกัน คือ รับนักเรียนตามความสมัครใจโดยที่ไม่มีการทดสอบความสามารถทางด้านดนตรี และการสอบเข้าทางด้านโควตานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี

3. ด้านการจัดการบุคลากร ผู้ควบคุมวงทำการคัดเลือกทีมผู้ฝึกสอนเพิ่มเติมตามรูปแบบการฝึกซ้อม และมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเข้ามาปรับรูปแบบวงเป็นช่วงๆ โดยการว่าจ้างเป็นกรณีพิเศษ

4. ด้านการจัดการงบประมาณ จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ คือ ค่าใช้จ่ายภายในประเทศไทย ค่าใช้จ่ายภายในประเทศเนเธอร์แลนด์ และค่าตัวเครื่องบิน ซึ่งแต่ละวงใช้งบประมาณขั้นต่ำอยู่ที่ 5 ล้านบาท งบประมาณที่ได้ส่วนใหญ่ได้มาจากการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

5. สภาพและปัญหาในการฝึกซ้อมของนักดนตรีวงโยธวาทิตและนักแสดงประกอบ มีสภาพการฝึกซ้อมที่เข้มข้นและเป็นระเบียบ เน้นระบบรุ่นพี่-รุ่นน้อง ปัญหาที่พบคือเรื่องของสภาพอากาศ การขาดซ้อม และเรื่องของความไม่พร้อมเพรียงกันของสมาชิกวง

Title: A Study of the Procedure of the Secondary School Military Band's Management for International band competition.

Researcher: Tamee Thongsai

Degree: Master of Arts (Music), College of Music,

Advisor: Dr. Chaipruck Mekara

Approval Date: May 16,2013

Institution: Payap University, Chiang Mai, Thailand

Number of Pages: 93

Keywords: Military band/Planning/Budget plan/Personnel

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the procedure of the secondary school military band's management participating WMC Competition with the score of 85.00 in 2009. The sample group comprised of 4 administrators, 4 band conductors, musicians and actors, members of the band, participating the competition in 2009. Hendel Table (Darwin Hendel, 1977) was used to identify the sample group with the confidence level of 90%. Among the population of 120, 83 were collected. The research instruments used were 3 in-depth interview forms for the administrators, band conductors and secondary military band students. The findings were as follows:

1. For planning and training, there was one-year-planning project. The training time was flexible, so there was no fixed timetable.
2. The musicians and the actors were selected by auditioning and volunteering students who have no experience.
3. For managing personnel and band conductors, additional training teams and part-time experts were provided.

4. For managing budgets, there were three parts of budgets: domestic expenses, the expenses in the Netherlands, and the air tickets. Each military band used total expenses of at least five million baht for the whole project. The larger part of the budgets came from the private organizations.

5. For the problems arising during the training of the musicians and actors, the trainings were well-organized and strict focusing on senior and junior relationships, however there were problems of climates, irregular training, and agreement in groups.

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของศึกษา	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ความหมายของวงโยธวาทิต	6
2.2 ประวัติวงโยธวาทิต	18
2.3 วงโยธวาทิตในประเทศไทย	21
2.4 การประกวดวงโยธวาทิตในประเทศไทย	23
2.5 การประกวดวงโยธวาทิตในต่างประเทศ	25
2.6 การบริหารจัดการกิจกรรมวงโยธวาทิต	28
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย	38
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่ 4	ผลการศึกษา	42
	ตอนที่ 1 กรณีศึกษาวงโยธวาทิตโรงเรียนสุนนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา	43
	ตอนที่ 2 กรณีศึกษาวงโยธวาทิตโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร	57
	ตอนที่ 3 กรณีศึกษาวงโยธวาทิตโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยและวงโยธวาทิต โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่	65
	ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบข้อมูลด้านการจัดวางแผนดำเนินงานและ แผนการฝึก	73
บทที่ 5	บทสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	77
	5.1 สรุปผลการวิจัย	78
	5.2 อภิปรายผล	81
	5.3 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	89
	5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	90
	บรรณานุกรม	91
	ภาคผนวก	94
	ภาคผนวก ก สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์	96
	ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์งานวิจัย	104
	ประวัติผู้เขียน	111

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.1	ขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินงานของวงโยธวาทิตโรงเรียน สุนารีวิทยา	45
ตารางที่ 4.2	ประมาณการค่าใช้จ่ายเตรียมการฝึกซ้อมภายในประเทศของวงโยธวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยา	54
ตารางที่ 4.3	ประมาณการค่าใช้จ่ายเตรียมการไปร่วมการแข่งขัน ณ ประเทศ เนเธอร์แลนด์ ของวงโยธวาทิต โรงเรียนสุนารีวิทยา	55
ตารางที่ 4.4	ขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินงานของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	58
ตารางที่ 4.5	โครงร่างตารางฝึกซ้อมในช่วงเข้าค่ายเก็บตัวของวงโยธวาทิตโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	59
ตารางที่ 4.6	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการของโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	63
ตารางที่ 4.7	ขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินงานของวงโยธวาทิตโรงเรียน มงฟอร์ตวิทยาลัยและวงโยธวาทิตโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย	68
ตารางที่ 4.8	ตารางฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยและวงโยธวาทิต โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย	68
ตารางที่ 4.9	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยและ วงโยธวาทิตโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย	72